

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PSICHOLOGŲ PRAKTINĖS VEIKLOS
ĮSTATYMAS

200 m.   d. Nr.

Vilnius

I SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja psichologų praktinės veiklos Lietuvos Respublikoje sąlygas. Juo siekiama užtikrinti psichologinės veiklos kokybę.

2 straipsnis. Pagrindinės sąvokos

1. **Klientas** - fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra psichologų teikiamų psichologinių paslaugų gavėjas.

2. **Licencijuotų psichologų registras (toliau – Registras)** – registras, kurio paskirtis– registruoti, kaupti, saugoti, sisteminti bei teikti duomenis ir dokumentus apie licencijų išdavimą ar neišdavimą, jų galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir licencijos galiojimo panaikinimą.

3. **Lietuvos psichologų taryba (toliau – Taryba)** – institucija, vykdanči psichologų licencijavimą. Tarybą sudaro po vieną pagal Lietuvos Respublikos įstatymus registruotų psichologų draugijų (sąjungų) atstovą.

4. **Psichologas** – asmuo, turintis psichologijos bakalauro arba magistro kvalifikacinį laipsnį.

5. **Psichologo praktinės veiklos licencija (toliau – Licencija)** – dokumentas, suteikiantis psichologui teisę verstis atitinkama psichologo praktine veikla.

6. **Supervizorius** – psichologas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus registruotos psichologų draugijos (sajungos) ir Tarybos įgaliotas vertinti psichologų kompetenciją asmuo.

3 straipsnis. Psichologo praktinė veikla

Psichologo praktinė veikla apima Tarybos nustatytas veiklos sritis

II SKIRSNIS

ASMENS PRIPAŽINIMAS PSICHOLOGU

4 straipsnis. Teisė verstis psichologo praktine veikla

Verstis psichologo praktine veikla Lietuvos Respublikoje turi teisę psichologas, turintis šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą galiojančią licenciją.

5 straipsnis. Psichologų veiklos formos

1. Psichologai gali veikti:

- 1) individualiai;
- 2) kaip samdomas darbuotojas;
- 3) partnerystės pagrindais, neįsteigę juridinio asmens;
- 4) įsteigdami juridinį asmenį – psichologų profesinę bendriją.

2. Psichologas turi teisę pasirinkti tik vieną iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiklos formų.

6 straipsnis. Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti psichologu

1. Asmuo pripažįstamas psichologu, jeigu jis:

1) turi Lietuvoje įgytą psichologijos bakalauro ar magistro kvalifikacinį laipsnį arba atitinkamą užsienyje įgytą aukštąjį universitetinį išsilavinimą, teisės aktų nustatyta tvarka pripažintą Lietuvoje;

2) turi Psichologo praktinės veiklos licencijavimo taisyklėse numatytos trukmės su supervizoriaus priežiūra arba ne mažesnę kaip dviejų metų psichologo darbo stažą;

3) patvirtina, kad laikysis profesinės etikos principų;

4) yra apsidraudęs psichologų privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu.

2. Šios nuostatos taikomos ir supervizoriui, išskyrus 1 dalies 2 punktą.

7 straipsnis. Dokumentų dėl psichologo praktikos licencijos išdavimo pateikimas

Asmuo, siekiantis gauti psichologo praktinės veiklos licenciją, turi pateikti Tarybai dokumentus, nurodytus Psichologų praktinės veiklos licencijavimo taisyklėse.

8 straipsnis. Psichologo praktinės veiklos licencijos išdavimo tvarka

1. Sprendimą dėl licencijos išdavimo priima Taryba ne vėliau kaip per trisdešimt kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo dienos.

2. Taryba išsiunčia pareiškėjui priimto sprendimo kopiją ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

3. Sprendimas atsisakyti išduoti psichologo praktinės veiklos licenciją turi būti pagrįstas.

4. Sprendimas atsisakyti išduoti psichologo praktinės veiklos licenciją skundžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

5. Licencija galioja nuo sprendimo išduoti licenciją priėmimo dienos.

6. Licencija išduodama sumokėjus Tarybos nustatytą mokestį.

9 straipsnis. Psichologo praktinės veiklos licencijos galiojimas

Psichologo praktinės veiklos licencija išduodama neterminuotam laikui.

10 straipsnis. Licencijos galiojimo sustabdymas

1. Licencijos galiojimas gali būti sustabdomas, jei:

1) Taryba nusprendžia, kad psichologo profesinė kvalifikacija neatitinka licencijoje nurodytų profesinės kvalifikacijos reikalavimų;

2) psichologas dėl sveikatos būklės negali atlikti profesinių pareigų. Psichologų sveikatos reikalavimus bei sveikatos tikrinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;

3) Taryba nustatė, kad psichologas padarė šiurkštų psichologo profesinės etikos pažeidimą.

2. Sustabdžius licencijos galiojimą, psichologui draudžiama verstis psichologo praktine veikla.

3. Licencijos galiojimo atnaujinamas Tarybos nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Licencijos galiojimo panaikinimo pagrindai

Licencijos galiojimas panaikinamas, jeigu:

- 1) psichologas pateikė klaidingus duomenis licencijai gauti;
- 2) psichologas per vienerius metus neįvykdė licencijas išduodančios institucijos reikalavimų, kai licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio Įstatymo 10 straipsnio pagrindu;
- 3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu uždrausta verstis psichologo praktine veikla;
- 4) teismas pripažino psichologą neveiksniu arba apribojo jo veiksnumą;
- 5) pačiam psichologui prašant, išskyrus atvejus, kai psichologas tiriamas dėl galimų profesinės etikos pažeidimų.

12 straipsnis. Licencijos išdavimo sąlygos psichologui, kuriam anksčiau buvo panaikintas licencijos galiojimas

Psichologas, kurio licencijos galiojimas buvo panaikintas pagal šio Įstatymo 10 straipsnį, Psichologų praktinės veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka gali kreiptis dėl naujos licencijos išdavimo, kai išnyksta licencijos galiojimo panaikinimo pagrindai.

III SKIRSNIS

LIETUVOS PSICHOLOGŲ TARYBA

13 straipsnis. Lietuvos psichologų taryba

1. Taryba yra viešas, ne pelno siekiantis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su užrašu „Lietuvos psichologų taryba“.

2. Tarybą sudaro pirmininkas ir jos nariai. Narius dviejų metų terminui su galimybe vieną kartą pratęsti šį laikotarpį deleguoja pagal Lietuvos Respublikos įstatymus registruotų psichologų draugijos (sąjungos).

3. Tarybos Pirmininkas renkamas pirmojo posėdžio metu. Nutarimai priimami susirinkime dalyvaujančių narių balsų dauguma. Pirmininkas turi sprendžiamąjo balso teisę, jei balsai pasiskirsto po lygiai. Nutarimai laikomi teisėtais, jeigu posėdyje dalyvauja nemažiau kaip pusė visų Tarybos narių.

4. Taryba:

- 1) rengia psichologų profesinės etikos principus;
- 2) nustato licencijos išdavimo mokestį;
- 3) priima sprendimus dėl licencijos išdavimo;
- 4) išduoda teisės verstis psichologo veikla licenciją;
- 5) sudaro psichologų, kuriems suteikta licencija, sąrašą bei užtikrina jo prieinamumą visuomenei;

- 6) rengia Psichologų praktinės veiklos licencijavimo taisykles;
- 7) organizuoja psichologų profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursus.

14 straipsnis. Licencijuotų psichologų registras

1. Registre registruojami licenciją gavusių psichologų duomenys bei su tuo susijusi informacija.
2. Psichologų, turinčių galiojančią licenciją, sąrašas skelbiamas Tarybos interneto svetainėje.

IV SKIRSNIS

PSICHOLOGO PROFESINĖS TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ.

PSICHOLOGO PROFESINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

15 straipsnis. Psichologo profesinės teisės

1. Psichologas turi teisę:
  - 1) verstis psichologo praktika šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 2) atsisakyti teikti paslaugas, jeigu tai prieštarauja psichologo profesinės etikos normoms;
2. Psichologas turi ir kitų teisių, numatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

16 straipsnis. Psichologo profesinės pareigos

Psichologas privalo:

- 1) sąžiningai atlikti savo pareigas;
- 2) saugoti kliento jam patikėtą informaciją ir jos neatskleisti. Psichologas negali būti šaukiamas kaip liudytojas ar teikti kokius nors paaiškinimus dėl aplinkybių, kurias jis sužinojo eidamas pareigas, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;
- 3) nuolatos tobulinti profesinę kvalifikaciją;
- 4) teisės aktų nustatyta tvarka pranešti teisėsaugos bei kitoms įgaliotoms valstybės institucijoms apie klientus, kuriems žala galėjo būti padaryta nusikalstama veika;
- 5) laikytis psichologo profesinės etikos normų;
- 6) tvarkyti psichologo praktikos dokumentus teisės aktų nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Psichologo atsakomybė

1. Psichologas atsako už informacijos apie klientą viešumo ribojimą. Informacijos apie klientą viešumas ribojamas norinti užtikrinti fizinio asmens privataus gyvenimo neliečiamumą bei juridinio asmens komercinius ir kitus teisėtus interesus.

2. Draudžiama skelbti visuomenės informavimo priemonėse informaciją apie psichologo klientą be raštiško jo sutikimo. Informacijos apie klientą kompiuteriuose apsauga privalo garantuoti jos konfidencialumą.

3. Psichologams draudžiama, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus, pažeisti kliento privataus gyvenimo ar komercines bei kitas paslaptį, kurią jie sužinojo eidami profesines pareigas, konfidencialumą.

4. Kliento paslapties kriterijus nustato Taryba.

5. Psichologas, pažeidęs šio Įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Psichologo profesinės veiklos kontrolė

Psichologo profesinę kompetenciją ir veiklą vertina pagal Lietuvos Respublikos įstatymus registruotos psichologų draugijos (sąjungos).

V SKIRSNIS

PSICHOLOGŲ PROFESINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

19 straipsnis. Psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomasis draudimas

1. Psichologo profesinė civilinė atsakomybė už vykdant psichologo veiklą fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą, viršijančią 1000 litų, draudžiama privalomuoju draudimu.

2. Psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo objektas yra psichologo civilinė atsakomybė už psichologo, psichologų profesinės bendrijos darbuotojų neteisėtais veiksmais vykdant psichologo veiklą padarytą žalą.

3. Draudiminiu įvykiu laikomi draudimo sutarties galiojimo metu atlikti psichologo ar psichologų profesinės bendrijos darbuotojų neteisėti veiksmai (veikimas, neveikimas), kurie yra pagrindas žalai atsirasti.

4. Psichologas profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu draudžiamas sudarant psichologo profesinės civilinės atsakomybės draudimo sutartį. Psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo draudėjas yra psichologas

arba psichologų profesinė bendrija. Kai psichologai veikia įsteigę psichologų profesinę bendriją, gali būti draudžiama psichologų profesinės bendrijos civilinė atsakomybė. Šiuo atveju draudimo suma nustatoma pagal šios psichologų profesinės bendrijos dalyvių skaičių, laikantis šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų. Vieno psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo minimali draudimo suma yra 100 000 litų vienam draudimui įvykiui.

5. Psichologas gali pats papildomai draustis psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu už vykdant psichologo veiklą fiziniams ar juridiniams asmenims padarytą žalą.

6. Draudikas, turintis Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos išduotą leidimą vykdyti psichologų profesinės civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą, privalo sudaryti psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį su psichologu, pateikusiu prašymą ir visus šiai sutarčiai sudaryti būtinus dokumentus. Psichologų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

7. Psichologas, įrašytas į Lietuvos licencijuotų psichologų registrą privalo Tarybai pateikti psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo (poliso) kopiją per dešimt dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos.

8. Psichologas privalo kliento reikalavimu pateikti psichologo profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimą (polisą).

9. Psichologo ir kitų psichologo ar psichologų profesinės bendrijos darbuotojų neteisėtais veiksmais vykdant psichologo veiklą padarytą žalą atlygina draudikas išmokėdamas draudimo sumos neviršijančią draudimo išmoką. Jeigu draudimo išmokos nepakanka visai žalai atlyginti, žalą padaręs psichologas atlygina faktinės žalos dydžio ir draudimo išmokos skirtumą.

VI SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Lietuvos mokslo tarybos įgaliotas atstovas iki 2010 m. liepos 1 d. organizuoja steigiamąjį Tarybos posėdį.

2. Taryba parengia Psichologo praktinės veiklos licencijavimo taisykles ir jas patvirtina iki 2010 m. spalio 1d.

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d., išskyrus 4 straipsnį.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

Teikia:

Seimo narys

Gediminas Navaitis